

Társulati élet

A MAGYAR KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÓ TÁRSULAT A MTESZ TAGJA

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének Országos Vezetősége 1970. február 26-án megtartott ülésén, az Ügyvezető Elnökség javaslatára, a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulatot felvette a MTESZ tagegyesületei sorába.

A Társulat felügyeletét 1966 végéig a Nehézipari Minisztérium látta el. 1967-ben a NIM a felügyeletet megszüntette és annak ellátására a MTESZ-t kérte fel.

A MTESZ Ügyvezető Elnöksége 1968. április 12-i határozatával előkészítő bizottságot kért fel a Társulatnak a MTESZ tagegyesületek sorába való felvételével kapcsolatos kérdések megvizsgálására.

Az előkészítő bizottság jelentésében megállapította, hogy a Társulat tevékenysége összhangban áll a MTESZ célkitűzéseivel és az új alapszabály-tervezet megfelel a tagegyesületekre vonatkozó általános előírásoknak.

A MTESZ Ügyvezető Elnöksége 1969. március 27-i ülésén megtárgyalta az előkészítő bizottság jelentését, és felkérte a bizottságot, hogy a vita során még felmerült részletkérdések figyelembe vételével a Társulat alapszabály-tervezetét vizsgálja felül. Ennek megtörténte és elfogadása után került sor a Társulatnak a MTESZ keretébe való felvételére.

Sz. A.

MEGSZÜNT A MAGYAR KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÓ BIZOTTSÁG

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulatnak a MTESZ tagegyesületei sorába való felvételével egyidejűleg a MTESZ keretében működő Magyar Karszt- és Barlangkutató Bizottság beleolvadt a Társulatba.

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Bizottság tízéves fennállása alatt biztos támasza volt a tudományos karszt- és barlangkutató művelőinek, sikeresen előmozdította ezen tudományágak fejlődését. A hazai és a külföldi szakemberek közel száz tudományos előadás keretében adtak számot kutatásaik eredményéről a Bizottság működése idején. Az MKBB keretein belül nyílt lehetőség a karszt- és barlangkutatói szakkiadványok (az évkönyvek,

valamint a Karszt és Barlang c. féléves füzetek) megjelentetésére, amelyre a MTESZ-en keresztül biztosított állami támogatás nyújtott fedezetet.

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Bizottság 1970. május 21-én tartotta záróülését, amelyen dr. Bogsch László egyetemi tanár, a Bizottság elnöke tartott összegező záróbeszédet. (Az elhangzott beszédet teljes terjedelmében külön közöljük.)

Dr. Turi Istvánné a MTESZ főtítkárhelyettese megköszönte a Bizottság eredményes munkáját és kifejezte reményét, hogy a MTESZ-be felvételt nyert Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulaton belül további új és értékes eredmények fognak születni.

Sz. A.

ÜNNEPI KÖZGYŰLÉS

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat 1970. május 23-án Lenin születésének századik, valamint hazánk felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából ünnepi közgyűlést tartott. Az ünnepi beszédet Jamrik Károly, a Társulat társelnöke mondta el, amelyet lapunk elején közlünk.

A beszéd elhangzása után a közgyűlés résztvevői az elhunyt dr. Schréter Zoltánról, dr. Bacsák Györgyről, Lakatos Lászlóról és Szilvássy Andorról emlékeztek meg.

Dr. Dénes György főtítkár tájékoztatást adott a Társulatnak a MTESZ tagegyesületei sorába való felvételéről, Szilvássy Gyula gazdasági titkár pedig a Társulat 1969. évi zárszámadását és az 1970. évi költségvetést ismertette. Az utóbbiakat a közgyűlés jóváhagyta.

A közgyűlés az elnökség javaslatára a Társulat Tanácsadó Testületének elnökévé dr. Bogsch László egyetemi tanárt, a Magyar Karszt- és Barlangkutató Bizottság volt elnökét, titkárává pedig Barátosi József ny. igazgatót választotta meg.

Az ünnepi közgyűlésen került sor az előző közgyűlésen tiszteleti tagokká választott személyek díszokleveleinek átadására, továbbá a kitüntetések átnyújtására.

A közgyűlés utolsó napirendi pontjaként Markó István, a Társulat Fotográfiai Szakbizottságának vezetője ismertette a kiírt fotópályázat eredményét. Díjat nyertek: Kósa Attila, Csekő Árpád, Cser Ferenc, Bajomi Dániel és Renkő Péter.

Sz. A.

Dr. Bogsch László beszéde a Magyar Karszt- és Barlangkutató Bizottság megszűnése alkalmából

1925-ben, tehát kerekén 45 esztendővel ezelőtt kapcsolódtam be a barlangkutatásba, amikor *Kadić Ottokár* professzor napszámosaként a Diósgyőr környékén levő barlangok ásatásában vettem részt. Utána egyetemi éveim nyári szünetében állandóan ott voltam *Kadić Ottokár* oldalán, s nemcsak a barlangi őslénytani és régészeti anyag begyűjtésének problémájával ismerkedhettem meg, hanem a barlangkutatás társadalmi vonatkozásaival is.

1926-ban megalakult a Magyar Barlangkutató Társulat, amelynek 1931-ben főtitkára lettem, s ebben a minőségben nyertem bepillantást az egyre terebélyesedő barlangkutatás mind szerteágazóbb szövevényébe, amíg a Társulat működött.

Hősiesnek, önfeláldozónak és messzemenően önzetlennek kell mondanunk azt a sok energiabefektetést, tömegtelen fáradozást és igazán rengeteg utánjárást, amelyet *Kadić Ottokár* a magyar barlangügy érdekében kifejtett.

A megnemértés, a közömbösség, a szükkeblűség sajnálatos módon nagymértékben akadályozta a magyar barlangkutatás nagyobb mértékű előbbrehaladását.

1958-ig többszörös próbálkozás ellenére sem sikerült a Barlangkutató Társulatot újra életre hívni, és a magyar barlangkutatás — néhány szakember munkássága mellett — egyre inkább a turista vonalra tolodott.

A Társulat újjáalakulása s főleg *Dudich Endre*, *Papp Ferenc* és mások bekapcsolódása, a tudományos vonal újjáélesztésével új lendületet adott a magyar barlangkutatás ügyének.

Némi elégedetlenséget keltett akkoriban az az elég szerencsétlennek tűnő tény, hogy tudniillik a Társulaton kívül a MTESZ keretein belül egy bizottság is alakult. Részben tisztán adminisztratív jellegű tény, részben az erők megosztását látták a Társulat és a bizottság egyidejű létezésében. Az idők folyamán azonban, amidőn a Társulat létét fenyegető felhők tornyosultak fejünk felett, a működési alapot mégis csak a MTESZ biztosította.

Március folyamán a MTESZ országos vezetősége hozzájárult a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulatnak a MTESZ tagjai közé történő felvételéhez, s ily módon a Társulat működése ismét szilárd alapokra helyeződött.

Az elmúlt néhány év sok izgalmat, sok nyugtalanságot keltett a magyar barlangkutatók soraiban. Hogy ezek az izgalmak és nyugtalanságok elülhettek és a Társulat működése ismét zavarmentesen folytatódhat, a Társulat néhány nagyon lelkes, ügybuzgó tagjának segítségével kívül elsősorban a MTESZ vezetőségének köszönhető. A megértés legmesszebbmenő fokával *dr. Turi Istvánné* főtitkárhelyettesnél találkoztunk. Miután megismerte a hazai speleológia problémáit és nehézségeit, a Társulat ügyének is egyik legmelegebb és — mint az eredmény is mutatja — legeredményesebb támogatójává vált. Úgy érzem, hogy *dr. Turi Istvánné* főtitkárhelyettesnek a magyar barlangkutatók nagyon-nagyon sok és őszinte hálával tartoznak. Az ő hathatós, megértő támogatásának köszönhető, hogy a MTESZ országos vezetősége pozitívan foglalt állást a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulatnak a MTESZ tagegyesületei közé való felvételéről.

Ez megtörténve, fölöslegessé vált a bizottság működése. A bizottság az elmúlt, a magyar barlangkutatás számára nem könnyű években igyekezett azon feladatoknak megfelelni, amelyek számára előírtak. Szeretném leszögezni, hogy a bizottság ezt a feladatot jól végezte el. Nem szerénytelenség részemről ennek a ténynek a megállapítása, mivel ez a jó munkavégzés is azért volt lehetséges, mert élveztük a MTESZ és elsősorban *dr. Turi Istvánné* főtitkárhelyettes támogatását, és azért is, mert mind *dr. Balázs Dénes*, mind pedig az őt immáron oly hosszú időn át helyettesítő *Kesselyák Péter* valóban önzetlen és nagyon odaadó, pontos, lelkiismeretes munkájával követett el mindent annak érdekében, hogy a bizottság szabályszerű működésével a magyar barlangügy és különösen a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat előbbrevitelét szolgálja.

Őszinte öröömre szolgál, hogy ez a munkásság biztosította a jogfolytonosságot, s a társulat működése a MTESZ keretein belül most már zavartalanul folyhat tovább.

Most, midőn a bizottság munkássága megszűnik, szeretném személy szerint is megköszönni *dr. Turi Istvánné* főtitkárhelyettesnek mind a személyem iránt megnyilvánult bizalmát, mind pedig azt a sok támogatást, amelyet a bizottság s így közvetve a társulat is neki köszönhet. Baráti köszönetet mondok *dr. Balázs Dénes*-nek és *Kesselyák Péter*-nek a bizottság érdekében végzett — éspedig szeretettel végzett — munkájukért s mindazoknak is, akik a bizottságot támogatták és munkájában részt vettek.